

Sipols un tā upuris.

Aizvadītā līdaku sezona: eksperimenti un secinājumi

Gunārs Klēģers, copeslietas.lv klegers1
 Autora foto

Jau trešo gadu savās līdaku medībās rūpīgi pierakstu gan laiku un vietu, kur plēsoņa izvilka, gan arī konkrēto mānekli. Tas noder, jo sezonas beigās cipari bieži vien ir nepielūdzami, lai arī pēc sajūtām favorīti ir citi. Lēnām iezīmējas arī laiks, cikos zaļsvārces atsaukušās visaktīvāk.

Kur spinningots

2014. gadā savu spinningotāja meistarību esmu slīpējis 11 Latvijas ezeros un 7 upēs. Lielākajā daļā vietu atgriezies vairākkārt. Pabūts Liepājas, Babītes, Burtnieku, Alūksnes, Engures, Kāla, Lobes, Leja, Zvirgzdu un pāris mazos ezeros. Divreiz apciemota Irbes upe, laivojot iepazīta Mēmele, joprojām nevaru atkost Daugavu un Gauju, uz dažām stundām ieskriets arī Bārtā, Dubnā un Aiviekstē.

Inventārs

Man laivā vienmēr ir divi spinningi. Viens universāls kāts ar 5–25 g testa šūpiņiem, rotiņiem un gumijām, otrs ir tviča kāts ar 10–30 g testa vobleriem un aprīkots ar multiplikatora spoli.

Pēdējā, starp citu, sezonas sākumā nopietni pārbaudīja manas nervu sistēmas izturību, jo nenojautu, ka spinningošana ar to ir pilnīgi savādāka nekā ar bezinerces spoli. Lēmumu par ziepjutrauka iegādi pieņēmu 5 minūtes pirms veikala slēgšanas. Toreiz, taisoties pie kases maksāt par noskatīto tviča spinningu, pārdevējs mani pārsteidza ar jautājumu: *Bet jūs taču zināt, ka tas kāts ir multiplikatoram, vai ne?* Tagad zināju. Kad rūpīgi izpētīju iemešanas tehniku un bārdas likvidēšanas noslēpumus, tad jau lēnām sāku baudīt pasākumu arī ar šo komplektu. Seklās vietās pamatā izmantoju pretzāļu gumijas, 1–3 m dziļās vietās dancinu voblerus, vietējo meistarū šūpiņus lieku lietā, kur dziļums ir 2 un vairāk metri, bet rotiņus šosezon izmantoju

tikai pilnīgas necopes reizēs, jo daudz vairāk patīk darboties ar mānekļiem, kur var izpausties radošāk un daudzveidīgāk, eksperimentēt.

Sliktā dienā ūdenī iemērcu aptuveni 20 mānekļus, sākot ar pārbaudītām un sakostām gumijas zivtiņām, rotiņiem un šūpiņiem un beidzot ar lielām tviča maiļēm, maziem džerkkiem un nenosakāmas izcelsmes *Ebay* brīnumiem, no kuriem putekļi tiek nopūsti izmisuma pilnā svelmes dienā, kad slinko gan elitārā vienība, gan tālākie rezervisti. Labās reizēs pietiek ar 2–3 pārbaudītām vērtībām. Kopumā pērnsezon līdaku izdevies izprovocēt uz 17 mānekļiem.

Cik zaļo izvilks

Kopā noķerta 61 līdaka, no kurām 42 zemmēri, 19 mēri. Skaitļi ir identiski 2013. gadam, taču kopumā uz ūdens pērn pavadīts vairāk laika, tātad metienu efektivitāte ir nedaudz kritusies. Maijā piemānītas 17, vasaras mēnešos – 26, bet rudenī 22 plēsīgās vāravas. Tā kā mērķis bija vairāk koncentrēties uz lielāku izmēru, nevis kvantitāti, tad mānekļus, kas pamatā valdzina dāmas zem 50 cm, atstāju dziļāk vizuļu kastē. Eksperimentēju ar jaunumiem un izmēriem, cenšoties sev un citiem pie-

Rudras veikums.

rādīt, ka atbilde uz mūžseno jautājumu, vai izmēram ir nozīme, ir pozitīva. Dāsnākie ezeri 2014. gadā man bija Liepājas un Lejs, kuros ar laivu iebraucu vien uz dažām stundām – katrs deva pa 4 smukām mēra zivīm, neskaitot zemmērus. Bet Alūksnietis iepazīšanās reizē par tālo ceļu no Rīgas atalgoja ar 2 mēriem un 6 zemmēriem.

Cikos līdakas kožas

Arvien interesantāk izskatās šīs plēsoņas noķeršanas laika tabula, kuru pildu kopš 2012. gada rudens. Jau šobrīd tā ļauj izdarīt piesardzīgus secinājumus par zivju aktivitātes paradumiem, tiesa, ņemot vērā manus subjektīvos copes ieradumus – pārsvarā spiningoju no agra rīta līdz vakaram, nereti arī tikai līdz 13:00 vai 14:00. Vakaros pēc sešiem sanāk retāk.

Visvairāk zaļo plēsēju laivā esmu iecēlis laika posmā no 7:00 līdz 12:00, rezultatīvākā stunda ar 18 līdakām pagaidām bijusi no 11:00 līdz 12:00. Visvairāk mēra zivju dabūts no 8:00 līdz 9:00 rītā – astoņas. Tiesa, pārsvars nav tāds, lai uz copi varētu atļauties braukt tikai šajās stundās – atliek vienreiz atrast kārtīgu līdaku sapulces vietu, un izkārtojums var mainīties.

Joprojām neesmu piedzīvojis izteiktu zivju aktivitāti pavisam agrā rītā – posms no 4:00 līdz 7:00 bijis visai tukšs.

2014. gada māneklju TOP5

Pērnais, salīdzinot ar 2013. gadu, manā rezultatīvāko māneklju topā veicis būtiskas pārmaiņas. No piecinieka ir izstumts visu laiku rezultatīvākais kareivis – Šilova

sudraba rotīņš, kā arī pērnā gada debi-tants – vieglais tviča vobleris *Zipbaits Rigge 90F*, bet 2013. gada sezonas līderis *Jackall Deku Hama-Ku-Ru F* (14 līdakas) noslidējis uz 5. vietu. Šilova rotīņš vienmēr ir ļoti labi lasijis zemmērus un atklājis līdaku uzturēšanās vietas, taču ar mēriem tam īpaši nav veicies (tikai viena no 5 zivīm bijusi virs 50 cm), tāpēc aizvadītajā gadā to esmu izmantojis vien pāris reizes. *ZipBaits Rigge* liku reti, jo iegādātais tviča spinings ar 10–30 g testu ir piemērots smagākiem vobleriem, bet *Jackall* seklo ezeru izcilnieks *Deku Hama-Ku-Ru* vienmēr ir stāvējis pa rokai kā pārbaudīts trumpis necopes gadījumā. Tas viss saistīts ar vēlmi eksperimentēt, pieiet copei arvien daudzveidīgāk, radošāk, kā arī ar ekipējuma papildināšanu. Pagaidām neaizraujos ar džigu, lieliem dzerkiem un velci.

Lūk, iepriekšējās sezonas rezultatīvākie.

1. **O.S.P. Rudra F** 130 mm. 14 līdakas – 9 zemmēri, 3 mēri.

Šī tviča klasika manā kolekcijā ir pirmo gadu un noteikti uz palikšanu. Sezonas pirmajā daļā izmantoju salīdzinoši maz,

Kopyto Relax.

Mūsu vietējo meistarumu darinājumu iekrātā kolekcija.

taču tad, kad atvēlētajā laikā tā manāmi atdzīvināja copi, stabili atstāju pamatsastāvā visur, kur bija piemērots dziļums (1–3 m). Seklākās vietās tā spēlē izmantoju īsus un ne pārāk asus neregulārus rāvienus, dziļākās vietās ar pāris gariem un stipriem rāvieniem iedzenu dziļāk un tikai tad vilinu zaļsvārces ar īsākiem uzsitieniem. *Rudra* visrezultatīvāk izšāva Alūksnes ezerā, kur lielāko daļu sava loma savaldzināja uz kantēm netālu no krasta un zaļu tuvumā.

2. Oranžā **Kopyto Relax** 11,5 cm gumija ar dubulto pretzāļu āķi. 10 līdakas – 6 zemmēri, 4 mēri.

Zaļainās vietās stabila vērtība dažādos ūdeņos. Ja cope ir vietās, kur dziļums ir virs 50 cm, tad šim vēderā mēdzu ieoperēt nelielu svina gabalu, lai liganāk un drusku

ātrāk nogrimst. *Kopyto* spēle kā jau pa zālēm – lēna ietīšana ar pāris viegliem uzrāvieniem, logos pauze. Spiningojot zālēs, svarīgi ir savākt savu nervu sistēmu – piecirst nevis tad, kad ierauga līdakas mutuli, bet tikai tad, kad rokā ir sajūsts cirtiens. Tas samazina tukšās copes. Ja neko rokā nesajūt, jāsaņķ zobī, lēni un dziļi jāieelpo un jāizelpo, jāuztaisa pauze – ja viņa grib ēst, nav apsitusi lūpas (nevis vienkārši dzen svešos prom no savas teritorijas), visticamāk, uzbruks vēlreiz. Ja otrs kamps neseko, jāmet vēlreiz uz copes vietu vai drusku tālāk pāri tai un jāvelk atkal – lēnām, ar glanci.

Pērnad *Kopyto* kategorijā uzradās ļoti nopietns konkurents, manas kastes debītants, 3. vietas ieguvējs.

3. Lucky John Pro Series Mr. Greedy 10 cm oranžā ēdamgumija ar ofsetāķi. 9 līdakas – 4 zemmēri, 5 mēri.

Ja tops būtu jāveido pēc copju, ne laivā iecelto līdaku skaita, tad šis būtu līderis. Taču ar to jāreķinās, jo pamatā *Greedy* darba vide bijusi zāļainas vietas, turklāt tikai ar ofsetāķi. Arī šai gumijai vēderā mēdzu iestumt svinu, lai grimšanas stāvoklis ir iespējami horizontāls, kā arī lai uz nelielā papildu svāra rēķina neuzsēžas uz pirmajām vieglajām zālēm virs ūdens. *Mr. Greedy* ir vienīgais mānekļis šosezon, ar kuru mēra līdakas laivā ieceltas biežāk nekā zemmēri.

Mīnuss ir biežā galvas plīšana pie āķa gala – raustišana ārā no zālēm. Tāpat līdakas centieni atbrīvoties no svešķermeņa mutē bieži beidzas ar nepieciešamību sakausēt atkal kopā gumijas galvu vai no piecpakas ņemt ārā nākamo oranžo kareivi.

Šim mugurā stumju 4. numura ofsetāķus – vai nu sarkanos *Owner*, vai *Second Bite* ar gumijas stopētāju, kas neļauj ēdamgumijai noslidēt no āķa. *Mr. Greedy* ietīšana un copes apstākļi ir identiski ar *Kopyto Relax*.

4. Jāņa Sīpola 14–18 g zelta šūpiņš. 8 līdakas – 6 zemmēri, 2 mēri.

Līdzīgi kā 5. vietas īpašnieks – vienmēr stāvējis līdzās kā pārbaudīts trumpis. Taču ūdenī pavadītā laika ziņā nācās piekāpties šī gada galvenajam eksperimentu objektam – tvičam. Reizēs, kad uzliku, nepievīla. Šī gada zvaigžņu stunda atnāca turpat, kur pērn – Leja ezerā Latgalē. Ar to salasīju aktīvās līdakas 3–5 m attālumā no zālēm aptuveni 2–3 m dziļumā. Pēc tam pārgāju uz tām, kas sēdēja zālēs, bet te jau talkā nāca 2. vietas īpašnieks *Kopyto*. Šis gads bija pirmais, kad uz šī apalīgā šūpiņa noķēru vairāk zemmēru nekā mēru,

Lucky John Pro Series Mr. Greedy.

taču joprojām kopējā statistika tam ir lieliska – 11 zemmēri, 9 mēri. Turklāt dažādos apstākļos un vietās. Spēle tam ir visai vienkārša – vienmērīga, lēna ietīšana, šad un tad iestarpinot pa kādai pauzei un ļaujot smuki vizuļot lejup. Liepājas pasākumā nolēmu paeksperimentēt, uzāķējot tam aizmugurē sarkanu vibroasti. Tas būtiski mainīja spēli, tomēr tā joprojām bija visai aktīva, un vienu zemmēru no Bārtas izmānīju.

5. Te arī tops būtu jābeidz, jo seko 3–2–1 klubiņš – čupa ar mānekļiem, kas ne ar ko īpašu iepriekšējā sezonā neizcēlās. Bet, tā kā jāpieturas pie tradīcijas par TOP5, nevis TOP4, tad pēc punktiem vietu piecīniekā izrāva **Jackall Deka Hama-Ku-Ru F** ar 3 līdakām – 2 zemmēri, 1 mērs.

Tā darbības lauks ir seklas vietas līdz 1,5 m tuvu vai netālu no zālēm. Rezultatīvākā ietīšana šim voblerim ir ļoti lēna un pacietīga, ik pēc 3 spoles apgriezieniem uztaisot vieglu uzsitienu, kam seko 2–3 sekunžu pauze. No visiem maniem mānekļiem, kuru spēlē ir jāiesaista pauze, šis noteikti miera stāvoklī izturas visindīgāk. Grūti iztēloties vēl slimāku un nevarīgāku ēsmas zivtiņu par šo japāņu brīnumu.

Mans amatiera rezultatīvo mānekļu saraksts, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir kļuvis krietni kuplāks, tajā ir 37 vizuļi, kurus nogaršojusi līdaka. Klāt nākuši vairāki tviča pārstāvji, pāris virsminieki no *Megabass* un *Tsunekichi*, LJ ēdamgumija, *Mepps Aglia Long* rotiņš, divi *StrikePro* saimes pārstāvji – *Hunchback* un *Baby Buster*, pāris šūpiņi. Visu trīs pierakstīto sezonu līdaku slepkavu

Jackall Deka Hama-Ku-Ru F.

topa galvgalī joprojām atrodas Šilova rotiņš, kam cieši seko *Hama-Ku-Ru*, Jāņa Sīpola zelta šūpiņš, *Kopyto Relax* gumijas zivs un *Rudra*.

Gaidot jauno sezonu

Joprojām vados pēc principa, ka meistarībai jāiet pa priekšu inventāram, tāpēc ziemas periodā neplānoju savu mānekļu klāstu īpaši papildināt. Neesmu vēl pilnībā apguvis iepriekšējā starpsezonā sapirktais eglīšu mantiņas. Jau sen esmu pārstājis klausīties veikalu pārdevēju brīnumstāstos par tēvu pieķertajām pilnajām laivām ar vizuli, kuru neviens cits nez kāpēc nepērk. Tāpēc jaunus mānekļus iegādājos tikai pēc rūpīgas atsauksmju izpētes un zīnu, ka manā k astē daudzi izsalkuši kareivji gaida savu iespēju – atliek vien piemeklēt atbilstošus apstākļus. Izņēmums ir vietējo meistaru darinājumi, kurus vairāk gan uztveru kā kolekciju, jo no visiem šūpiņiem sezonas laikā regulāri izmantoju tikai 2–3.

Vizuļu kastē vietu atbrīvošu vien dažiem jauniem tviča vobleriem ap 10–25 g, kuru darbības diapazons sniedzas dziļāk par 1,5 m, jo manas šī brīža plastmasas maiļes vairāk ir piemērotas seklām vietām. Noteikti būs papildinājums tviča kātu saimē, lai varētu ērti darboties arī ar 8–15 g vobleriem.

Runājot par copes vietām, noteikti palikšu uzticīgs saviem iecienītākajiem ezeriem – Babītes, Liepājas, Engures, Lobes, pie iespējas paciemošos arī Kālā un Burtniekā. Plānots iepazīties ar Inesi, Unguru, kuros nekad neesmu bijis, vasaras karstajos mēnešos biežāk pievērsīšos upju iepazīšanai, un kopā ar copes biedriem paložņāsīm pa meža ezeriem.

Lai lomiem bagāts Kazas gads – ne asakas! ●